

Cirkulärnr: 2002:45
Diariernr: 2002/1050
Handläggare: Bengt Skagersjö
Sektion/Enhet: Gatu- och fastighetssektionen
Datum: 2002-05-13
Mottagare: Kommunstyrelsen
Rubrik: "I stan utan min bil" även 2002

Gatu- och fastighetssektionen
Bengt Skagersjö

2002-05-13

Kommunstyrelsen

"I stan utan min bil" även 2002

EU:s miljödirektorat står även i år bakom en upprepning av aktiviteten "I stan utan min bil". Den 22 september (vecka 38) blir ett återkommande datum för "in town without my car" i Europa. De senaste åren har den 22 september infallit en lördag, men i år blir det på en söndag. I år har kommissionen även lanserat en "Mobility week" vecka 38 som alla som skriver på det gemensamma manifestet kan delta i.

Naturvårdsverket har i år, liksom förra året, fått i uppdrag av regeringen att vara samordnare för arrangemanget i Sverige. Naturvårdsverket ska utvärdera resultatet av dagen och ska senast den 31 mars 2003 redovisa vilka åtgärder som vidtagits i en särskild rapport till regeringen.

Start 1998

Aktiviteten "I stan utan min bil" har pågått sedan 1998, då den anordnades för första gången i Europa i Frankrike. Kampanjen fick stort genomslag och enligt uppskattningar minskade biltrafiken i Paris den dagen med cirka 30 %, och de sammantagna luftföroreningarna från trafiken i de franska städerna bedömdes minska mellan 50 och 70 %.

1999 första europeiska upplagan

Den 22 september 1999 deltog 66 franska tätorter (dubbelt så många som 1998) och 92 italienska i den första europeiska upplagan. Deltagande tätorter stängde av delar av sina stadskärnor från biltrafik och erbjöd invånarna förbättrade möjligheter att använda alternativa transportmedel.

Sverige med 2000

År 2000 stod EU:s miljödirektorat bakom arrangemanget med en gemensam europeisk "bilfri" dag den 22 september. En gemensam deklaration togs fram och också ett gemensamt "manifest" med generella riktlinjer och specifik aktivitetslista för deltagande städer. Ett antal europeiska länder, bl.a. Sverige, skrev under denna deklaration. De städer som sedan skrev under manifestet förband sig att uppfylla villkoren i deklarationen.

Tio svenska kommuner undertecknade manifestet och deltog alltså formellt i aktiviteten den 22 september: Helsingborg, Lund, Karlskrona, Västerås, Borås, Falkenberg, Eskilstuna, Karlstad, Sundsvall och Luleå. Ytterligare ett 30 tal svenska kommuner genomförde aktiviteter utan att underteckna manifestet.

Totalt deltog 760 europeiska städer med undertecknat manifest. Länder med flest deltagande städer var Spanien 215, Italien 165, Frankrike 71 samt Österrike och Tyskland 70.

Aktiviteten år 2000 genomfördes i Sverige utan någon nationell samordning. Kommunförbundet bidrog med information till kommunerna om aktiviteten.

Naturvårdsverket samordnare 2001

För aktiviteten I stan utan min bil 2001 utsåg regeringen formellt Naturvårdsverket som nationell samordnare. 28 svenska kommuner skrev under manifestet och genomförde "en bilfri dag" den 22 september 2001: Bollebygd, Borås, Botkyrka, Borlänge, Eskilstuna, Falkenberg, Gävle, Göteborg, Helsingborg, Huddinge, Kalmar, Karlskrona, Karlstad, Klippan, Kristianstad, Lidköping, Luleå, Lund, Malmö, Skara, Stenungsund, Strängnäs, Sundsvall, Södertälje, Tyresö, Ulricehamn, Uppsala och Östersund.

Helsingborg, Karlskrona och Malmö satsade på två dagar 21 och 22 september.

31 svenska kommuner genomförde aktiviteten utan att skriva på manifestet: Alingsås, Boxholm, Flen, Halmstad, Hedemora, Herrljunga, Karlshamn, Kungsör, Laholm, Landskrona, Linköping, Mariestad, mark, Motala, Mölndal, Nora, Nyköping, Strömstad, Sundbyberg, Söderköping, Tanum, Tidaholm, Trelleborg, Vara, Varberg, Visby, Vårgårda, Vänersborg, Västerås, Öckerö och Örebro.

985 europeiska städer i Europa skrev på manifestet, en ökning med drygt 200 sedan året innan. Härutöver deltog 633 europeiska städer utan att underteckna manifestet.

Inför aktiviteten den 22 september 2001 redovisade Kommunförbundet i cirkulär 2001:50 till Kommunstyrelsen "Bilfri dag – I staden utan min bil" 12 september 2001 bl.a. vissa sammanfattande erfarenheter från den 22 september 2000. Någon formell utvärdering för 2001 finns inte ännu, varför vi tills vidare hänvisar till nämnda cirkulär.

”I stan utan min bil” 2002 och framåt

Syftet med aktiviteten är fortsatt att

- Stimulera utvecklingen av nya resemonster.
- Erbjuder möjlighet för invånarna att använda alternativa transportmedel i stället för bilen.
- Ge stadsborna möjlighet att återupptäcka sin stad, dess invånare och stadens kulturella särart.
- Informera om luftföroreningar, buller och trängsel som blivit följderna av en allt för stor användning av bilen i städernas stadskärnor.

”I stan utan min bil” bygger på frivillig grund. Arbetet måste därför baseras på ”utifrån – in – tänkande”. Naturvårdsverkets roll är att vara stödjande, informerande, inspirerande och nationellt samordnande.

Naturvårdsverket informerar via sin webbsida www.viron.se/bil om pågående arbete. Här finns också länkar till information som kan finnas på annan plats.

”European Mobility Week”

EU-kommissionen planerar utöver aktiviteten ”I stan utan min bil” en ytterligare satsning som går under namnet ”European Mobility Week” som kommer att äga rum den 16-22 september i år. Tanken med initiativet är att använda sig av de erfarenheter lokala myndigheter har av ”I stan utan min bil”, men att utvidga projektet till att omfatta en vecka och att spänna över flera ämnen. Ett visst antal teman kommer att vara desamma för alla som engagerar sig i initiativet som kollektivtrafiken och barns och ungdomars rörlighet, medan vissa teman kommer att vara valfria. Arbetet ska grundas på breda partnerskap av lokala företag, lokala och regionala myndigheter och intresseorganisationer. Projektet kommer att få en egen hemsida.

På EU-nivå finns mer information om ”I stan utan min bil” på adressen <http://europa.eu.int/comm/environment/carfreeday/index.htm>

Frågor besvaras av Bengt Skagersjö, tfn 08-452 79 64, e-post

Ansvarig för samordningen på Naturvårdsverket är Birgitta Malmberg, tfn 08-698 15 75, fax 08-698 14 75, e-post birgitta.malmberg@viron.se.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Gatu- och fastighetssektionen

Jan Söderström